

LECTIO DIVINA

IR-RABA' HADD TAR-RANDAN (B)

Ġw 3,14-21

Kuntest

Nikodemu jfittex lil Ġesù, bil-lejl, u jagħmel diskursata miegħu (Ġw 3). Għall-evangelista Ġwanni, *il-lejl* ifisser ħafna: Nikodemu ma xtaqx juri 'l sħabu li mar għand Ġesù, xtaq jibqa' dixxiplu ta' Ġesù fil-moħbi (allura ma kienx lest li jagħti xiehda). Kwazi jinkixef meta prova jiddefendi lil Ġesù fis-Sinedriju (ara 7,50-53), imma meta jiġi kkonfrontat fuq hekk, hu jirtira. Ġesù jitkellem ma' Nikodemu fuq il-misteru li wieħed hemm bżonn li "jitwieled mill-ġdid" (3,3s) biex ikun jista' jikseb is-Saltna ta' Alla. Nikodemu kien Farizew li ġie mqanqal biex ifittex lil Ġesù personalment frott "is-sinjali" li kien ra (ara 3,1-2), u għalhekk il-fidi tiegħu mhix sħiħa (ara 2,23-24).

Ġesù jipprezenta lilu nnifsu bħala l-Iben ta' Alla li nizel mis-sema sabiex juri l-wiċċ u l-karattru tal-Missier li bi mħabba kbira li għandu għall-bniedem, jagħti lill-Ibnu stess, biex imut u jqum. Ġwanni juri n-neċessità li l-bniedem jirrispondi bil-fidi għal dan l-att kbir ta' mħabba.

Nikodemu jsib diffikultà biex jilqa' (jemmen) dak li kien qed jgħid Ġesù: "Kif qatt jista' jkun dan?" (ara 4,4.9).

Minn v. 11 lura d-djalogu ma' Nikodemu bħal donnu jsir monologu... Nikodemu bħal jitlaq baxx baxx mix-xena...

Wara Kap 7, Nikodemu jerga' jidher biss ma' Kristu mejjet biex jidfnu (19,40)... imma ma jiltaqax ma' Kristu rxox.

"U kif Mosè refa' s-serp fid-deżert, hekk jeħtieġ li jkun merfugħ Bin il-bniedem, biex kull min jemmen fih ikollu l-ħajja ta' dejjem." (vv. 14-15)

Dan il-vers ma jirreferix għat-tlugħ fis-sema ta' Ġesù, imma għall-origni tiegħu. Ġesù li nizel mis-sema hu l-uniku rivelatur tal-Missier li r-rieda tiegħu hi li jsalva lil kull bniedem. Dan il-

misteru – Alla jsir bniedem biex isalva lill-bniedem – jitwettaq b’mod sħiħ “fis-siegħa” li fiha Ġesù jigi mgħolli fil-glorja tiegħu; fuq is-Salib. Dan hu l-mument tal-glorifikazzjoni ta’ Ġesù, għax dak il-ħin Ġesù hu l-aktar qawwi u rebbieħ (ara 19,30; Τετέλεσται, tr. Tetélestai = “Kollox mitmum/imwettaq b’suċċess!”). Ġesù jwettaq ir-rieda ta’ missieru sal-aħħar u għalhekk minnha sa joħroġ l-ikbar frott possibbli – is-Salvazzjoni tal-bniedem.

Interessanti li Ġwanni qatt u mkien ma jgħid “Ġesù miet”; jirreferi għall-mewt bħala passagg, p.e. waqt il-ħasil tar-riglejn: “Kien jaf li waslet is-siegħa tiegħu biex jgħaddi minn din id-dinja għal għand il-Missier” (13,1. Ara wkoll 19,28.30).

Hu permezz ta’ dan il-misteru li l-umanità kollha tista’ tingibed lejha u tikseb is-salvazzjoni tagħha bħalma fil-ktieb tan-Numri nsibu li l-poplu migdum mis-serp iħares lejn is-serp tal-bronż merfugħ ’il fuq, u kien ifiq (Num 21,4-9). L-eżempju f’dawn il-versi mhux qiegħed fuq Ġesù u s-serp tal-bronż, imma fuq il-fatt li t-tnejn li huma jigu merfugħa ’l fuq u minnhom toħroġ is-salvazzjoni għal min ikun “iħares” (ara Għerf 16,6): “Meta nkun merfugħ mill-art nigbed il-bnedmin kollha lejja” (12,32), u “Huma għad iħarsu lejn min nifdu” (19,37).

Is-salvazzjoni jiksibha min fil-fatt bl-għajnejn tal-fidi jirnexxielu jħares ’il-hinn minn dak li jidher, u għalhekk ma jfittix biss is-sinjali.

“Għax Alla hekk ħabb lid-dinja li ta lil Ibnu l-waħdieni, biex kull min jemmen fih ma jintilifx, izda jkollu l-ħajja ta’ dejjem. Għax Alla ma bagħatx lil Ibnu fid-dinja biex jagħmel ħaqq mid-dinja, imma biex id-dinja ssalva permezz tiegħu.” (vv. 16-17)

F’din is-silta tkompli tidher ir-rivelazzjoni divina: l-imħabba li għandu l-Missier li jagħti lid-dinja r-rigal ta’ “l-bnu l-waħdieni” (τὸν υἱὸν τὸν μονογενῆ, tr. tòn huiòn tòn monoghené) stess biex ikisser is-saħta u s-setgħa li kellhom id-dnub u l-mewt (ara Ġw 22,2.8.12-16; Rum 8,32). Hawn joħroġ aspekk mill-aktar ċentrali u importanti fit-teologija ta’ Ġwanni: *il-karattru universali* li għandha din l-inizjattiva ta’ Alla, li ma teskludi lil ħadd, imma hi miftuħa għad-dinja kollha (ara 1 Ġw 4,8-10 – l-użu tal-verb ἀγαπάω [tr. agapáo] fil-konfront tad-“dinja kollha” [κόσμος tr. kosmos], i.e. imħabba lejn kulma hu maħluq u kulma jeżisti; l-Univers).

Ġesù hu r-rigal tal-Missier (ἔδωκεν tr. édōken) lill-umanità li tinsab maħkuma mid-dnub, imma li minkejja dan, hi ma tigix abbandunata mill-ħallieq tagħha.

Huwa vers importanti, u li minkejja is-sitwazzjonijiet koroh li jista’ jsib ruħu fihom il-bniedem, dan joffri tama.

“Min jemmen fih ma jkunx ikkundannat; iżda min ma jemminx huwa ġà kkundannat, għax ma emminx fl-isem tal-Iben il-waħdieni ta’ Alla.” (v. 18)

Din hija *l-għażla fundamentali* li għandu f’idejha il-bniedem: li jaċċetta jew li jirrifjuta l-imħabba li l-Missier għandu għalih permezz ta’ Kristu Ġesù. Quddiem din il-proposta mimlija mħabba għax iġġib is-Salvazzjoni, il-bniedem ma jistax jibqa’ newtrali, imma jrid jieħu pożizzjoni. Min jemmen (ὁ πιστεύων, tr. hó pisteúon) fil-persuna ta’ Ġesù mhux ikkundannat, imma min ma jemminx (min ma jilqax, ma jaċċetta) lilu, u għalhekk min ma jemminx *fl-isem* tal-Iben il-waħdieni, il-mibgħut ta’ Alla, dan hu *ġà* kkundannat (minn issa).

“U l-ġudizzju huwa dan: li d-dawl ġie fid-dinja, imma l-bnedmin ħabbew id-dlam aktar mid-dawl, għax l-għemil tagħhom kien ħażin. Għax kull min jagħmel il-ħażen jobgħod id-dawl, u ma jersaqx lejn id-dawl, biex għemilu ma jinkixifx. Imma min jagħmel is-sewwa jersaq lejn id-dawl, biex juri li hemm Alla f’għemilu.” (vv. 19-21)

Il-kunċett ta’ ġudizzju (κρίσις, tr. krísis = separazzjoni, tagħti opinjoni) huwa ġdid fi Ġwanni. B’differenza mis-Sinottiċi (ara Mt 25,31-46), fil-ġudizzju hu ma jarax xi realtà eskatoloġika, imma realtà attwali (anticipata) u li qiegħdha ssejtn *issa* (ara 12,31). Allura il-ġudizzju (i.e. l-għażla, kundanna, deċiżjoni) mhux se jsir minn Alla, imma qed isir mill-bniedem stess għalih innifsu skont l-għażliet iż-żgħar li huwa jagħmel f’ħajtu, li fil-fatt ikunu jirriflettu l-għażla l-kbira (l-għażla fundamentali) i.e. li jilqa’ jew inkella li jirrifjuta l-Ġesù. Fi Ġwanni dan id-dnub – li wieħed ma jemminx f’Bin il-bniedem bħala s-Salvatur tal-Univers – huwa l-*uniku* dnub (l-ikbar dnub)... li minnhu mbgħad joħorġu d-dnubiet l-oħra (i.e. kull xorta ta’ dnub ieħor).

Hu propju għalhekk li Ġwanni jippreżenta l-ħajja ta’ Ġesù fuq l-art qisha *process* twil (kawża fil-qorti) mill-bniedem kontra Ġesù. Il-bniedem u d-dinja kontinwament jopponu lil Ġesù bħalma d-dlam kontinwament jopponi d-dawl u għalhekk jaħrab mid-dawl (ara 1,5-12.14-18). Għalkemm il-messaġġ ta’ Kristu fi Ġwanni huwa biex wieħed iħaddan il-fidi f’Ġesù u dan il-messaġġ hu wieħed universali, fl-aħħar mill-aħħar il-ħajja jew il-mewt tinsab f’idejn il-bniedem innifsu.

Meditatio

- *x’jgħidli “l-lejl”: l-ħin li fih Nikodemu mar isib lil Ġesù?*

- *F'dan ir-Randan, kemm qed ngħaddi żmien inħares (nimmedita f'mumentu intimi) lejn dak li nifdu?*
- *jirnexxieli nagħraf id-dnub tiegħi, biex imbgħad nesprimih u naħdem fuqu fil-foro interno (konfessur, direttur spiritwali, councillor)?*